

LEIDRAAD

Om de verspreiding van covid-19
tegen te gaan bij de organisatie
van dansactiviteiten en danslessen

Fase 4
1 juli 2020

Versie 2
3 augustus 2020

DANS
PUNIT

dans
danser
danst

inhoudstafel

1. inleiding	3
2. aansprakelijkheid	4
3. stand van zaken	4
4. hoe ga je te werk	5
5. DE BASIS – overal, in elke fase, voor iedereen	6
6. wie mag (niet) meedoen	6
7. occasioneel fysiek contact	7
8. accommodatie	9
9. hygiënemaatregelen	10
10. communicatie	12
11. welzijn	13
12. jeugdkampen	13
13. tot slot	13
14. bronnen	14

1. Inleiding

Vanaf 1 augustus hadden we nog meer versoepelingen verwacht. Maar COVID-19 slaat weer hard toe. En daarmee zijn de algemene maatregelen opnieuw verstrengd. We zullen nog een hele tijd met het coronavirus moeten leven. Willen we actief blijven dansen, zullen we maatregelen moeten blijven nemen om de verdere verspreiding of nieuwe opflakkingen van het virus te vermijden.

Gezond verstand gebruiken, en veilig dansen, dat is de belangrijkste boodschap. De richtlijnen van de overheid voor georganiseerde activiteiten zijn minimaal veranderd. Toch roepen we op om waakzaam te zijn. Laat ons creatief zijn in het samen vechten tegen COVID-19, en niet zozeer in het omzeilen van de maatregelen.

Dans staat op de snijlijn van cultuur (kunst), sport en soms ook jeugd. Ook in de corona-maatregelen en het versoepelingsbeleid. In deze leidraad putten we onze info daarom uit de richtlijnen van deze verschillende sectoren.

Lokaal kunnen er strengere maatregelen worden opgelegd. Informeer je dus zeker bij je lokale bestuur.

Het belang van preventie

Het blijft noodzakelijk om je heropstart goed voor te bereiden.

De heropstart na corona kan voor elke organisatie enkel gebeuren nadat een grondig doordacht preventieplan of draaiboek is opgemaakt op maat van de organisatie. **Een heropstart zonder schriftelijk preventieplan of draaiboek is uitgesloten.**

Elke dansschool of dansorganisatie heeft een eigen context, eigen gewoontes, een eigen infrastructurele situatie, eigen doelgroep, ...

Het is dus voor elke organisatie een belangrijke opdracht om voor hun specifieke groepsactiviteiten een concreet draaiboek uit te schrijven dat rekening houdt met de richtlijnen om de verspreiding van COVID-19 tegen te gaan.

Denk eraan om goede inschattingen te maken van mogelijke risico's en de nodige stappen te zetten. Houd bij elke beslissing rekening met de officiële maatregelen die op dat moment geldig zijn.

Maatregelen in een notendop

Fase 4: vanaf 1 juli – update 29 juli

- Fysiek contact is occasioneel mogelijk voor +12-jarigen.
- Aangezien het aantal besmettingen opnieuw toenemen, raden we aan je gezond verstand te gebruiken, de afstandsregels te respecteren en fysiek contact te vermijden (tenzij met personen uit je gezinsbubbel van 5).
- Kleine publieke evenementen tot 100 toeschouwers (binnen) / 200 toeschouwers (buiten) kunnen opnieuw doorgaan, volgens het [COVID event protocol](#) en na evaluatie in de [COVID event risk model](#).
- Georganiseerde activiteiten in groep (in gesloten kring) worden uitgebreid tot maximum 50 personen. De persoonlijke, sociale bubbel wordt vanaf 29 juli beperkt tot 5 personen bovenop je gezin (kinderen onder de 12 jaar niet meegerekend) gedurende minstens 4 weken. Oudere personen en risicogroepen schatten zelf de risico's van deelname in.
- Lokaal kunnen er strengere maatregelen worden opgelegd. Informeer je dus zeker bij je lokale bestuur.

De veiligheid van deelnemers en begeleiders (medewerkers, freelancers of vrijwilligers) is een basisvoorwaarde. We streven naar een optimaal evenwicht tussen enerzijds veiligheidsoverwegingen en anderzijds de sociaal-culturele noden: nood aan dans en beweging, nood aan contact, zorg voor de gemeenschap, en de activiteiten zelf natuurlijk.

Danspunt helpt met deze leidraad de dansorganisaties en -scholen om een uitgewerkt preventieplan te maken.

Doelstelling van deze leidraad:
Deze gids wil concrete richtlijnen, veiligheidsprincipes, bruikbare tips en goede praktijken aanreiken aan dansscholen en dansorganisaties om (groeps)activiteiten op een veilige manier te kunnen hernemen. De leidraad vormt een goede basis voor de opmaak van een draaiboek.

2. aansprakelijkheid

Een nulrisico voor verspreiding van COVID-19 bij de organisatie van groepsactiviteiten bestaat niet. Het komt erop aan om de risico's te beheren en te beheersen en ze zo tot een minimum te herleiden.

Kan je als organisator **aansprakelijk** gesteld worden als zich een besmetting zou voordoen tijdens de activiteiten?

Je kan als organisator **niet** verantwoordelijk gesteld worden voor een besmetting als:

- je alle **inspanningen** hebt geleverd die redelijkerwijze verwacht kunnen worden om besmetting te voorkomen, in de voorbereiding, uitvoering en opvolging van de activiteit. Deze inspanningen noteer je in een **draaiboek**.
- je de activiteit organiseert volgens de **wettelijk geldende maatregelen**. De maatregelen zoals afgekondigd door de Nationale Veiligheidsraad, vormen het uitgangspunt om te bepalen welke

activiteiten (in- of outdoor), met welke omvang, en voor welke doelgroepen zullen mogen doorgaan.

- je deze inspanningen op voorhand hebt **gecommuniceerd** naar de betrokken (ouders van) deelnemers, docenten, begeleiders, ... Deze communicatie is een essentieel onderdeel van je draaiboek.

3. stand van zaken

Fase 0: vanaf 13 maart

Geen dansactiviteiten toegestaan.

Fase 1: vanaf 4 mei

Dansactiviteiten in open lucht toegestaan met max. 2 personen, op 1,5 meter afstand.

Fase 2: vanaf 18 mei

Regelmatige activiteiten in open lucht toegestaan, georganiseerd, met een groep van max 20 personen, in aanwezigheid van een verantwoordelijke, op 1,5 meter afstand van elkaar.

Fase 3: vanaf 8 juni

Regelmatige dansactiviteiten buiten en binnen toegestaan, georganiseerd, met een groep van maximum 20 personen, op 1,5 m afstand van elkaar.

Fase 4: vanaf 1 juli – update 29 juli

Jeugdkampen, danslessen en workshops toegestaan, in een groep van maximum 50 personen.

Fysiek contact occasioneel toegelaten onder strikte voorwaarden.

Kleine publieke evenementen kunnen doorgaan. Lokaal kunnen er strengere maatregelen worden opgelegd. Informeer je dus zeker bij je lokale bestuur.

Toegestane activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Repetities, lessen en kampen of lessenreeksen, binnen en buiten. • Evenementen en voorstellingen.
Aantal personen	<ul style="list-style-type: none"> • Repetities, lessen, kampen: Een groep van maximum 50 personen (inclusief verantwoordelijke of begeleider). • Evenementen en voorstellingen: maximum van 100 toeschouwers (binnen) of 200 toeschouwers (buiten).
Randvoorwaarden	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzie voldoende ruimte per persoon: 4 m² bij zittende of stilstaande activiteiten en 10 m² voor bewegende activiteiten (vb. dans). • Algemene richtlijnen omtrent hygiëne en social distancing • Infrastructuur voor binnenactiviteiten kan gebruikt worden mits voorwaarden. • Kleedkamers en douches kunnen gebruikt worden net als toiletten en drankautomaten. • Horeca kan open onder strikte voorwaarden.

4. hoe ga je te werk

Neem deze stappen voor je start

- 1 Maak op voorhand een risicoanalyse met betrekking tot deelnemers, de locatie, de aard van de activiteit en de verplaatsing voor, tijdens en na de activiteit.
Beslis op basis daarvan of het veilig (en haalbaar) is om de activiteit terug op te starten en tref de nodige maatregelen om alles op een zo veilig mogelijke manier te organiseren.
 - Voel je je niet zeker? Wacht dan met het organiseren van de activiteit. Ga niet overhaast te werk, de veiligheid en gezondheid van iedereen primeert.
 - Voorzichtigheid blijft geboden. Bekijk of je voor bepaalde activiteiten een alternatief in open lucht, of zelfs online kan voorzien.
- 2 Maak een draaiboek op. Werk hierbij rond volgende 5 pijlers:
 - Aard van de activiteit (welke activiteit kan plaatsvinden?)
 - Deelnamevoorwaarden (wie mag deelnemen? wie mag niet deelnemen?)
 - Organisatie (welke maatregelen moeten worden genomen in en rond de locatie, welke richtlijnen moet je uitdenken over vervoer naar de activiteit en terug)
 - Hygiënemaatregelen (meer info op pagina 11 en 12)
 - Communicatie (meer info op pagina 12 en 13)

- 3 Regel het gebruik van de locatie en de voorziening van preventiemateriaal (bv. handgels, infoposters, ...) zodanig dat de kans op besmetting zo laag mogelijk wordt. (meer info op pagina 8 t.e.m. 12)
- 4 Communiceer vooraf en tijdens de activiteit over de maatregelen met deelnemers, ouders, begeleiders, lesgevers, zaaluitbaters, Als door een deelnemer nadien een besmetting wordt gemeld, communiceer dat dan ook na de activiteit met de deelnemers. (meer info op pagina 12 en 13)
- 5 Controleer op elk moment dat de activiteiten met een zo laag mogelijk risico op besmetting verlopen. Schakel hiervoor je docenten, begeleiders, vrijwilligers, ... in.
- 6 Evalueer en stuur bij tijdens en na de activiteit.

Schrijf dit neer in een draaiboek
Het is verplicht om een draaiboek op te maken waarin je activiteit in al haar aspecten (locatieplan, materiaallijst, tijdsschema, ...) en alle bijhorende veiligheidsmaatregelen wordt opgenomen. Een draaiboek heeft onder meer aandacht voor de organisatie van stromen van groepen mensen, indeling van ruimtes en infrastructuur, signalisatie, communicatie,

Een draaiboek is belangrijk:

- als basisdocument bij de voorbereidingen;
- als houvast voor organisator, begeleider en deelnemer, zaaluitbater;

- als bewijs voor de (lokale) overheid dat de heropstart volgens het principe van de goede huisvader werd aangepakt.

Aanspreekpunt

Stel een duidelijk aanspreekpunt aan (zowel op niveau van je organisatie als van je activiteit). Deze persoon is voor, tijdens en na de activiteit het aanspreekpunt voor de opvolging van de verschillende veiligheidsmaatregelen.

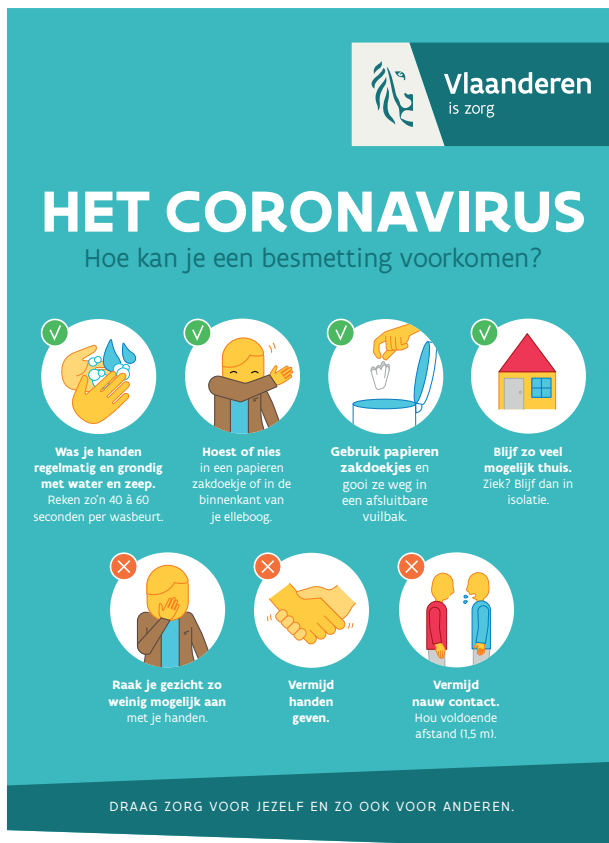
Deze persoon staat met naam en contactgegevens in het draaiboek.

Het aanspreekpunt voor de organisatie wordt ook kenbaar gemaakt op de website van de organisatie, zodat de contact tracers weten wie ze moeten contacteren indien nodig.

5. DE BASIS – overal, in elke

fase, voor iedereen

- 1 Was je handen.
- 2 Hoest of nies in een papieren zakdoek of in de binnenkant van je elleboog.
- 3 Gebruik papieren zakdoekjes en gooi ze weg in een afsluitbare vuilbak.
- 4 Blijf thuis als je ziek bent.
- 5 Raak je gezicht zo weinig mogelijk aan.
- 6 Vermijd fysiek contact met anderen.
- 7 Houd minstens 1,5 m afstand.

Vlaanderen
is zorg

HET CORONAVIRUS

Hoe kan je een besmetting voorkomen?

- Was je handen regelmatig en grondig met water en zeep.** Reken zo'n 40 à 60 seconden per wasbeurt.
- Hoest of nies** in een papieren zakdoekje of in de binnenkant van je elleboog.
- Gebruik papieren zakdoekjes** en gooi ze weg in een afsluitbare vuilbak.
- Blijf zo veel mogelijk thuis.** Ziek? Blijf dan in isolatie.
- Raak je gezicht zo weinig mogelijk aan** met je handen.
- Vermijd handen geven.**
- Vermijd nauw contact.** Hou voldoende afstand (1,5 m).

DRAAG ZORG VOOR JEZELF EN ZO OOK VOOR ANDEREN.

AGENTSCHAP
ZORG &
GEZONDHEID

Meer info op
www.info-coronavirus.be

6. wie mag (niet) meedoen?

We gaan uit van het principe: iedereen kan meedoen, tenzij men ziek is of was (zelf of in het gezin).

Ziek of ziek geweest

Mogen tijdelijk **niet** deelnemen aan de activiteit:

- Personen die ziek zijn.
- Personen die de laatste 7 dagen klachten hebben gehad die aan een COVID-infectie doen denken.
- Personen waarbij de laatste 7 dagen in de naaste omgeving (partner, gezin) ziekte of ziektesymptomen zijn (geweest).

Risicogroepen

Er zijn 2 belangrijke risicogroepen:

- Personen met een ernstige onderliggende medische aandoening** (bv. hart- en vaatlijden, verlaagde immuniteit, ernstige obesitas, ...): deze personen raadplegen best hun huisarts vooraleer ze hun

dansactiviteiten of andere groepsactiviteiten opnieuw aanvatten.

- **Ouderen** (65+). Sinds kort is een [charter](#) opgesteld waarmee oudere deelnemers een risico-inschatting kunnen maken en weloverwogen kunnen beslissen om al dan niet deel te nemen aan een bepaalde activiteit. Een handige tabel helpt bij die beslissing.

Het is hier de gedeelde verantwoordelijkheid van de organisatie én het individu om het risico goed in te schatten en ernaar te handelen. Ga hierover in gesprek met de betrokken mensen.

Inclusie

Heb je deelnemers met specifieke ondersteuningsnoden (bv. met een beperking), maak dan samen met hen en/of ouders en eventueel de huisarts proactief de afweging op welke manier alle maatregelen gevolgd kunnen worden. Werk hiervoor indien nodig redelijke aanpassingen uit, eventueel met een vaste begeleider.

Samenstelling van je dansgroep

De grootte van een groep in deze vierde fase is maximum 50, inclusief begeleiders.

Hou rekening met de leeftijd en de regels die dansers moeten naleven.

- Kinderen tot 12 jaar (tot en met het zesde leerjaar - basisschool) moeten geen rekening houden met 1,5m afstand en mogen contact hebben met elkaar in het dansen.
 - Let wel: vermijd contact, en hou afstand tussen de verantwoordelijke en de kinderen.

Bekijk de capaciteit van je ruimte.

- Splits je groepen afhankelijk van de capaciteit van je ruimte (10 m² per persoon bij bewegende activiteiten) én van de opgelegde richtlijn van max. 50 personen (incl. begeleiders).
- Overweeg een wisselwerking tussen online lessen en fysiek lesgeven.
- Het is niet de bedoeling om vrienden of ouders uit te nodigen om (passief) deel te nemen bij georganiseerde activiteiten.

Volg voor de organisatie van voorstellingen de [sectorgids cultuur](#).

Inschrijving verplicht

Het is verplicht de gegevens van deelnemers aan activiteiten bij te houden. Op die wijze hou je het aantal deelnemers beheersbaar, en verzamel je de nodige gegevens van de deelnemers:

- Houd de contactgegevens (naam, adres en telefoonnummer) van alle deelnemers, begeleiders, ... minstens 30 dagen bij. Dit in het kader van contact tracing bij een vaststelling of vermoeden van corona.
- Doe dit per activiteit en conform de principes van de GDPR.

ENKELE TIPS:

- Maak dansbubbels.
- Zorg steeds voor dezelfde groepsindeling en vermijd wisselende groepen.
- Laat geen losse of nieuwe deelnemers toe, organiseer geen proeflessen of vriendenacties.
- Laat geen vrienden of ouders kijken.

7. occasioneel fysiek contact

Fysiek contact is vaak een wezenlijk onderdeel van dans en beweging. Fysiek contact houdt echter extra risico op overdracht in. Vanaf fase 4 wordt fysiek contact opnieuw mogelijk mits volgende voorwaarden.

- Hou fysiek contact occasioneel! De afstandsregel van 1,5m blijft de norm.
- Vermijd het aanraken van elkaars gezicht.
- Bij fysiek contact dient extra aandacht besteed worden aan de consequente opvolging van hygiënemaatregelen voor en na de les/dansactiviteit.
- Dansen met partner (bv. koppeldansen) kan enkel voor zover je danspartner deel uitmaakt van je persoonlijke bubbel van 5 personen.
- Organiseer je activiteiten zo dat er geen partnerwissels per les of activiteit gebeuren, tenzij dat alle dansers tot dezelfde bubbel behoren.

De regels rond fysiek contact moeten niet gerespecteerd worden bij:

- Kinderen jonger dan 12 jaar onderling.
 - Let op: een lesgever of begeleider moet wél de nodige afstand bewaren tot de kinderen.
 - Wanneer een groep uit verschillende leeftijden bestaat, volg je de richtlijnen van de oudste groep. Van zodra 1 iemand ouder is dan 12 jaar, beschouw je de hele groep als ouder dan 12 jaar.
- Huisgenoten.

TIP Zorg voor afwisseling in de oefeningen waar activiteiten met occasioneel fysiek contact regelmatig afgewisseld wordt met oefeningen zonder fysiek contact.

Voorzie voldoende ruimte

Zorg altijd voor een afstand van minimum 1,5 meter tussen twee personen, ook nu occasioneel fysiek contact toegelaten is.

Voorzie een ruimte van minstens 10 m² per persoon, zowel voor dansers als begeleiders.

TIP Overweeg de opsplitsing van je groep bij te weinig ruimte of organiseer een combinatie van live/online en fysieke aanwezigheid en laat de gesplitste groep wekelijks omwisselen

Garandeer steeds 1,5 meter afstand

Maak een risico-analyse van je infrastructuur, ook als je activiteit buiten doorgaat.

Regel de circulatie van mensen:

- Denk aan de passage in gangen, door deuren, op smalle trappen ...
- Denk hierbij ook aan parking, fietsenstalling, en gemeenschappelijke ruimtes als toiletten, zithoeken ...
- Regel éénrichtingsverkeer waar nodig.

Douches en kleedkamers zijn opnieuw toegankelijk.

- Denk aan de ontsmettingsrichtlijnen bij regelmatig gebruik. Na elke wissel van

dansbubbel douches en kleedkamers reinigen is aangewezen.

- Overweeg om dansers te vragen zich toch nog thuis om te kleden en naar de les te komen in danskledij.

Voorzie een maximaal aantal personen op basis van de grootte van de ruimte.

- Vuistregel voor toiletten: laat niet meer personen binnen dan er wastafels zijn, op voorwaarde dat er altijd voldoende ruimte is (ruimte tussen de wastafels, ruimte om te kruisen,...).
- Vermijd wachtrijen, of voorzie dat ook daar social distancing kan gerespecteerd worden. Laat wachtenden buiten de ruimte wachten, bv. niet in de deuropening van de toiletten, maar in een gang ernaartoe waar voldoende afstand gegarandeerd kan worden.

Maak het visueel

- Baken richtingen af met linten, tape, voorwerpen,...
- Gebruik signalisatie: stickers, pijlen, verbodstekens, ...
- Baken de (start)plaats van elke danser of lesgever duidelijk af.
- Denk ook aan een duidelijke plaats voor persoonlijke spullen: schoenen, waterflesjes.
- Duid aan welke urinoirs, wastafels, kapstokken, kastjes, tafels, stoelen, parkeerplaatsen, fietsenrekken,... wel/niet gebruikt kunnen worden (zodat er te allen tijde 1,5 m tussen personen blijft)
- Baken in wachtrijen ruimtes af per persoon.

Beheer stromen van personen

TIPS

- Kort de lessen in. Voorzie extra tijd tussen twee lessen om fysiek contact tussen 2 groepen te vermijden, maar ook om de materialen tussen twee lessen te reinigen.
- Laat lessen geschrinkt starten, indien meerdere buitenruimtes kunnen gebruikt worden. bv. Laat 1 les op het uur starten, en de tweede les op het half uur.
- Bedenk richtlijnen voor de dansers om naar de les te komen:

- Vraag iedereen om niet te vroeg te komen (en bv. in auto/buiten te wachten) en meteen na de activiteit weer naar huis te gaan.
- Zalen met bar of cafetaria: hou je aan strenge regels van de horeca.
- Bedenk hoe de dansers de ruimte betreden; bv. dansers wachten op een veilige afstand van elkaar en betreden één voor één de ruimte. Dansers nemen van achter naar voor plaats in de ruimte en van voor naar achter bij het verlaten.
- Spreek af met ouders waar ze hun kinderen afzetten en opnieuw afhalen (buiten, aan de deur, ...). Voorzie eventueel een begeleider die de kinderen verantwoord naar binnen leidt.
- Denk ook aan leveranciers en vraag hen om te leveren buiten de uren van de reguliere activiteiten.

Een nieuwe manier van samen dansen

Om 1,5 m te garanderen, kan het handig zijn om de ruimte voor elke danser af te bakenen.

- Met krijt, lint, tape, stickers, ...
- Met eigen yogamatjes of handdoeken die voldoende verspreid liggen

Bekijk per activiteit/dansstijl wat mogelijk is in functie van de richtlijnen en of het zin heeft om weer op te starten of niet.

- Fysiek contact tijdens dansen kan in beperkte mate voor plus-twaalfjarigen.
- Koppeldansen, contactimprovisatie, partnerwerk kan met je partner uit je persoonlijke bubbel van 5 personen (-12-jarigen niet meegerekend).
- vermijd om elkaars aangezicht aan te raken.
- Nauwe afstanden tussen elkaars aangezicht is af te raden.
- Ook (koor)zang, bijvoorbeeld bij musicalverenigingen, of het samen bespelen van blaasinstrumenten, blijven overigens risico-activiteiten. Volg hiervoor de richtlijnen uit het [basisprotocol cultuur](#).

Mondmaskers en/of faceshields zijn niet verplicht. Overweeg het gebruik ervan in jouw context. Denk telkens aan de vuistregels rond veiligheid. Gebruik ze zeker als de afstand van

1,5 meter niet gegarandeerd kan worden.

Vermijd begroetingen die fysiek contact inhouden. Iemand een kus, een knuffel of een hand geven, wordt een bewuste daad (en kan enkel voor zover iemand tot iemands persoonlijke bubbel behoort).

8. accommodatie

Ventilatie en verluchting

Buitenactiviteiten dragen nog steeds de voorkeur weg. Buiten is er in principe een goede natuurlijke ventilatie, wat het risico op verspreiding van het virus verkleint.

Dans je binnen? Zorg dan voor zo veel mogelijk ventilatie en aanvoer van verse lucht.

- Zet ramen en buitendeuren open. Minstens tussen elke les of activiteit. Liefst ook tijdens je activiteit.
- Heb je een goed werkend ventilatiesysteem? Laat buitendeuren niet openstaan om de systemen die voor de luchtverversing zorgen niet te verstoren.
- Vermijd het gebruik van airco

TIP! Verwittig je deelnemers dat ze zich voldoende warm moeten kleden, omdat de ruimte vaker verlucht zal worden.

Stilstaand water

Stilstaand water in de leidingen door een verminderd waterverbruik, doet het risico op legionella toenemen.

TIP! Neem je je infrastructuur terug in na lange tijd, denk dan hieraan:

- Het is aangeraden om een week voor opening staalnames te laten doen zodat bij opening duidelijk is of de legionellanormen zijn overschreden.
- Het is belangrijk om na eventuele stilstand alle leidingen en tappunten overmatig te doorspoelen. Dus: alle wastafelkranen, toiletten, dubbeldienstkranen, douches en zeker ook koud water!

- Ook warmwatercircuits moeten thermisch gedesinfecteerd worden. Laat een tiental minuten alle warmwaterkranen lopen op een temperatuur van 65°. Bijvoorbeeld: 15 meter leiding van 1/2 inch heeft een waterinhoud van 3 liter, 3 keer deze inhoud is 9 liter. Spaardouchekoppen van 6l/min vragen dus een spoeling op 65° C van 1 1/2 min.

Horeca

Horeca mag opnieuw open vanaf 8 juni, dus ook de bar, of cafetaria verbonden aan jouw infrastructuur. Je moet weliswaar voldoen aan de strikte maatregelen, die je kan terugvinden in [het horecaprotocol](#). Ter illustratie lijsten we hier enkele richtlijnen op:

- Maak de preventiemaatregelen en afspraken kenbaar (aan de ingang en verspreid doorheen de zaak) via **informatieve posters** en duidelijke signalisatie.
- Zorg voor de noodzakelijke handhygiëne voor het personeel en de klanten door geschikte handgel of ontsmettingsmiddelen te voorzien om handen te ontsmetten. Stel die middelen ter beschikking aan de in- en uitgang en waar nodig in de vestiging (bv. toiletten, verbruikszaal, terras, ...).
- Doe al het mogelijke om de fysieke afstand van 1,5 m zo goed mogelijk na te streven. Werk met vloermarkeringen om **de circulatie** te organiseren (vaste, duidelijk gemarkeerde wacht- en looppaden buiten en binnen de zaak). Indien nodig, voorzie dan extra beschermingsmaatregelen, zoals plexischermen of andere fysieke barrières.
- Stel tafels zo op dat **de afstand van 1,5 meter** tussen de tafels gewaarborgd is. Het aantal tafels moet hieraan aangepast worden. Van deze regel kan worden afgeweken indien er een voldoende hoge barrière is voorzien (bv. van plexiglas, minimaal 1,80 m hoog).
- **Bediening** gebeurt aan tafel. Het personeel draagt verplicht mondkmaskers.
- Er wordt **uitsluitend zittend** geconsumeerd. Consumeren aan de bar of rechtstaand is niet toegestaan. Enkel in eenmanszaken kan worden besteld en bediend aan de bar,

steeds met respect voor de afstand van 1,5 meter met en tussen de klanten.

- Voorzie in de toiletten **uitsluitend papieren handdoekjes** en afsluitbare vuilnisbakken. Het sanitair moet veelvuldig gereinigd en ontsmet worden.
- Hang **informatieve posters** met duidelijke instructies voor het correct reinigen van de handen. Wastafels zijn bij voorkeur te voorzien van kranen met elektronische -, voet- of elleboogbediening.

Externe accommodatie

Ben je huurder en/of gebruiker van accommodatie die ook door andere groepen gebruikt wordt, zoals een schoolgebouw of cultuurcentrum van de gemeente? Maak dan duidelijke (schriftelijke) afspraken over circulatie, hygiëne, materiaal, ... met de beheerder en/of met de andere gebruikers.

De uitbater van de accommodatie kan ook extra veiligheidsmaatregelen opleggen. Informeer hier tijdig naar, zodat je je hierop kan voorbereiden.

Is er een bar of cafetaria? Vraag aan de uitbater of hij opnieuw zal opstarten en wanneer. Dit heeft ook impact op gebruik sanitair en doorstroming.

Wordt de bar of cafetaria gedeeld met andere groepen? Bespreek samen een eenduidig coronaplan (reinigen en ontsmetten materiaal).

9. hygiënemaatregelen

Zorg dat iedereen regelmatig de handen wast

Communiceer de noodzaak om je handen regelmatig te wassen.

- Maak een richtlijn dat iedereen de handen wast voor en na de activiteit; wanneer hij/zij/x thuis komt; na het hoesten of niezen; voor en na toiletbezoek;...

Voorzie voldoende middelen om handen te wassen en af te drogen, of te ontsmetten

- Denk aan: water - vloeibare zeep - papieren handdoekjes - afsluitbare (!) vuilbakjes voor papieren doekjes - eventueel handgel
- Verwijder stoffen handdoeken. Zet handendrogers buiten dienst.

TIP! Geef het goede voorbeeld:

- Was als docent of verantwoordelijke zelf regelmatig je handen.
- Herhaal als dansdocent of verantwoordelijke voor/tijdens/na de dansactiviteiten regelmatig dat de mensen hun handen moeten wassen
- Vermijd contact met voorwerpen/ oppervlakken die door anderen gebruikt of aangeraakt worden en was je handen als dat toch gebeurt.

TIP! Maak het visueel. Voorzie instructies over handen wassen en hygiëne (bv. [posters](#) van de overheid).

Reinig oppervlakken en materiaal

Zorg ervoor dat er geen, of toch zo weinig mogelijk, materialen gedeeld worden

- Laat deuren waar mogelijk open zodat klinken niet moeten aangeraakt worden.
- Stel (per dag of per les) één verantwoordelijke aan voor de bediening van verlichting, muziek, klinken, ...
- Maak afspraken over de bediening van de geluidsinstallatie.
TIP! Bedek de geluidsinstallatie na elke nieuwe gebruiker met een nieuwe plastic folie.
- Weet dat je smartphone of laptop ook een virushaard kan zijn. Ontsmet je toestel of je handen na aanraking.
- Spreek af dat dansers enkel hun eigen materiaal gebruiken en laat ze dat bv. met hun naam tekenen (bv. drinkfles, handdoek, ...).
- Probeer zo min mogelijk gemeenschappelijk materiaal te gebruiken (bv.: barres, steps, matjes,...). Vraag je deelnemers eventueel om zelf een handdoek of yogamatje mee te brengen.
- Werk je met een barre, geef iedereen een vaste plaats en reinig ze na elk gebruik.

- Zet drinkwaterfonteinnetjes tijdelijk buiten gebruik en voorzie alternatieven. Vraag de deelnemers bijvoorbeeld zelf een herbruikbaar flesje water te voorzien.

Reinig (na elk gebruik) de voorwerpen en oppervlakken die door verschillende mensen gebruikt/aangeraakt worden:

- Indien sprake is van bewegingen of oefeningen, waarbij ontblote lichaamsdelen contact maken met het vloeroppervlak, moet de vloer na iedere les of bij het wisselen van een dansbubbel ook worden schoongemaakt.
- Plaats een sproeier met reinigingsmiddel of ontsmetting en doek of papier in de buurt van materialen die regelmatig dienen gereinigd te worden (bv. geluidsinstallatie).
- Denk zeker ook aan: deurklinken, lichtknoppen, stekkerdozen en stopcontacten, handgrepen van kasten, drankautomaten, trapleuningen,...
- In toiletten: kranen, wc-brillen, wc-deksels, wc-knoppen om door te spoelen, zeppompjes, kapstokken, banken, kastjes, sleutels van kastjes,...
- Zorg voor een dagelijkse poetsbeurt van de vloer van je dansruimte (bij binnenactiviteit).
- Als ontsmettingsmiddel volstaat zeep of allesreiniger.

Mondmaskers

Mondmaskers en/of faceshields zijn niet verplicht zolang je de afstandsregels respecteert. Overweeg het gebruik ervan in jouw context. Denk telkens aan de vuistregels rond veiligheid. Gebruik ze zeker als de afstand van 1,5 meter niet gegarandeerd kan worden.

Voorzie preventiemateriaal

Voor de verantwoordelijke(n), docenten, begeleiders:

- Mondmasker en face shield (voor het geval afstand niet bewaard kan worden)
- Wegwerphandschoenen
- Poetsmateriaal voor veelgebruikte contactoppervlakken en voorwerpen
- Hulpmiddelen om contactloos gemeenschappelijk materiaal aan te raken (bv. stokje voor intoetsen alarmcode).

Voor deelnemers:

- zeep, papieren wegwerphanddoeken en/of handgels met alcohol
- Extra mondmaskers of handschoenen indien nodig. Als je de deelnemers hebt gevraagd om deze mee te brengen, zorg dan voor een extra paar voor wie dit vergeten is.

EHBO

Bij EHBO-verzorging is het onmogelijk om afstand te bewaren. Een mondmasker en handschoenen zijn dan wél verplicht. Pas zowel het materiaal als je instructies aan om op een coronaveilige manier EHBO te kunnen verlenen.

Download hier een [informatiefiche](#) over EHBO in coronatijden.

10. communicatie

Voor de activiteit

Zet de juiste en voldoende kanalen in om ervoor te zorgen dat iedereen vooraf goed geïnformeerd is (brief, telefoontje, folder, mail, Facebook, WhatsApp, ...).

Voorzie visueel materiaal op de locatie om mensen te herinneren aan de maatregelen (posters, flyers, ...). Download:

- Via officiële corona-informatie: [posters](#), [infofiches en audio](#) in verschillende talen, inclusief Vlaamse Gebarentaal.
- De [affiche](#) "Hoe kan je een besmetting voorkomen?"

- Infoposters en iconen voor dansactiviteiten op de pagina [Corona en Dans](#) van Danspunt.

Deze info kan je op voorhand ook digitaal verspreiden.

Spreek alles goed door met docenten, vrijwilligers, team, ... welke taken en verantwoordelijkheden eenieder heeft. Denk aan voorbereidingstijd, veiligheid en extra taken tijdens en na de lessen.

TIP! Communiceer helder en duidelijk naar je dansers, ouders, deelnemers. Maak duidelijk hoe goed voorbereid je bent, welke stappen je allemaal onderneemt, dat je de nodige veiligheidsregels respecteert en dat je preventieve maatregelen hebt genomen, ... Laat ook weten wat hun verantwoordelijkheden zijn, en wat er anders zal zijn voor hen.

Omwille van de COVID 19-maatregelen, zullen de lessen er heel anders uitzien dan de reguliere danslessen:

- Sensibiliseer en ondersteun je docenten of begeleiders over een les die is aangepast aan de omstandigheden (circulatie, afstandsregels, hygiëne).
- Informeer ook je deelnemers dat de les 'anders' zal zijn, over de omstandigheden, regels, het waarom, ...
- Laat weten welk materiaal jouw deelnemers of begeleiders zelf moeten meebrengen (vb. ontsmettende gel, handdoek, yogamatje, mondmasker, ...).

Maak duidelijk dat mensen die ziek zijn (geweest) of tot de risicogroep behoren niet kunnen deelnemen (meer hierover op pagina 6).

Voorzie contactgegevens van het aanspreekpunt voor wie extra vragen heeft in verband met de veiligheid van de activiteit.

Maak ook duidelijke afspraken met derden (infrastructuur, schoonmaak, bar, leverancier,...) en communiceer die schriftelijk.

Tijdens de activiteit

Regel de aankomst van de dansers, de docenten, de vrijwilligers, Zorg dat ze goed geïnformeerd zijn over de maatregelen. Wijs iedereen op zijn/haar verantwoordelijkheid om alle veiligheidsregels en preventiemaatregelen nauwgezet op te volgen (hand- en hoesthygiëne, afstand bewaren, ...).

Geef je deelnemers bij het begin en tijdens de activiteit de gelegenheid om aan te geven of ze zich voldoende veilig voelen bij de manier waarop je de risico's aanpakt.

Reageer onmiddellijk als je ziet dat regels niet worden opgevolgd.

Geef duidelijk aan dat wie ziek wordt binnen de week na de activiteit dit moet melden aan de vereniging en zo nodig ook medewerking moet verlenen aan contact tracing.

Na de activiteit

Communiceer het nodige als er binnen de week na je activiteit een melding volgt van een mogelijke besmetting van één van de deelnemers. Volg daarbij de GDPR-richtlijnen. Vraag je deelnemers om je te verwittigen bij ziekte.

11. welzijn

De coronacrisis en lockdown hebben een onmiskenbare impact op ons mentaal welzijn en op de psychosociale belasting van het volledige sociale weefsel rond je danswerking. Hou daarmee rekening bij de opstart van je activiteiten.

TIP! Ga niet gewoon verder waar je gestopt bent

Sommige van je leden, lesgevers of vrijwilligers zullen zelf ziek geweest zijn, bij anderen is er misschien iemand uit de dichte omgeving ziek geworden of gestorven, nog anderen zullen op andere manieren geleden hebben onder de omstandigheden (eenzaamheid, extra mentale

druk door combinatie van verschillende taken, financiële moeilijkheden door technische werkloosheid, onstabiele thuissituatie, ...). Bovendien hebben mensen elkaar allicht voor een lange tijd niet gezien.

Hou daar rekening mee en besef dat je in het begin misschien ook een "psychologische" rol te vertolken zult hebben.

12. jeugdkampen

Jeugdkampen zijn toegestaan in een groep van maximum 50 personen. Voor de richtlijnen omtrent de organisatie van jeugdkampen verwijzen we je graag door naar [de Ambrassade](#). Zij maakten een draaiboek voor elke type kamp (met overnachting, zonder overnachting,...).

Dansen kan mits het naleven van de voorwaarden die in onze leidraad zijn beschreven.

13. tot slot

Met deze leidraad zijn nog niet alle vragen over de heropstart van dansactiviteiten beantwoord. In afwachting van officiële antwoorden moeten we daarom nu ons **gezond verstand** gebruiken.

Deze leidraad zal regelmatig geüpdatet worden. Wellicht zal jullie reactie ons wijzen op de hiaten die we nog moeten invullen. Hou ons zeker op de hoogte over jullie oplossingen, zodat we ze kunnen delen met de danssector!

Deze leidraad kwam tot stand dankzij heel wat samenwerkingen en bronnen. Danspunt wil graag Danssport Vlaanderen danken. Hun input was cruciaal als basis voor deze gids. Danspunt zat ook samen met enkele dansexperten uit Vlaanderen. Hun input heeft ervoor gezorgd dat we heel concreet te werk konden gaan. Een dikke merci aan Aike Raes (Danscentrum Aike Raes Leuven), Elfi Van Bergen (Dansstudio Crescendo Bree), Elza Bogaerts (Danshuis

de Ingang Gent), Pol Coussement (Polydans Kortrijk), Cathy Baelemans (Dansstudio Arlekino) en Tina Van Roy (OVSG).

14. bronnen

- Vlaamse Overheid, Departement Cultuur, Jeugd, Media: [Basisprotocol cultuur](#). Basiskader voor een veilige heropstart in de cultuursector (versie 25.06).
- Socius & De Federatie: Veilig terug aan de slag. [Coronagids](#) voor sociaal-cultureel werk en amateurkunsten (versie 5 juni 2020).
- oKo, [Sectorgids](#) Professionele Kunsten (26 juni 2020 en 10 juni 2020)
- Danssport Vlaanderen: [Heropstart danslessen](#), info & richtlijnen
- Werkgroep Danspunt & dansscholen
- [Generieke gids](#) om de verspreiding van COVID-19 op het werk tegen te gaan. Veilig aan het werk.
- [Horecagids, heropstart](#)
- Preventiedraaiboek heropstart lessen op school
- www.info-coronavirus.be

